

L'ÚS DE LES METÀFORES EN EL DISCURS EDUCATIU

Alumne: Manel Real i Canut
Tutor: Salvador Cardús i Ros

Presentació

L'objectiu d'aquest treball és l'observació de com els marcs mentals per mitjà dels quals els individus interpretem i participem en la realitat estan estructurats metafòricament.

Paper de la metàfora:

- Des d'un nivell social, metàfora com a figura retòrica.
- Des d'una perspectiva sociològica, metàfora com a mecanisme fonamental per a l'estudi de l'epistemologia de la ciència.

S'ha pres com a àmbit d'observació l'escola. L'existència de diverses teories des de la sociologia de l'educació com ara la teoria del capital humà basada en la metàfora "l'educació és una inversió" ho justifica.

Problemàtica

Marc teòric basat en dos conceptes:

- Metàfores: Perspectives de Lakoff i Johnson i Game i Metcalfe.
- Marcs mentals: Perspectiva de Goffman

Problemàtica específica:

Les diferents metàfores amb què els individus estructurin les seves experiències permeten diferents comprensions de la realitat.

Metodologia

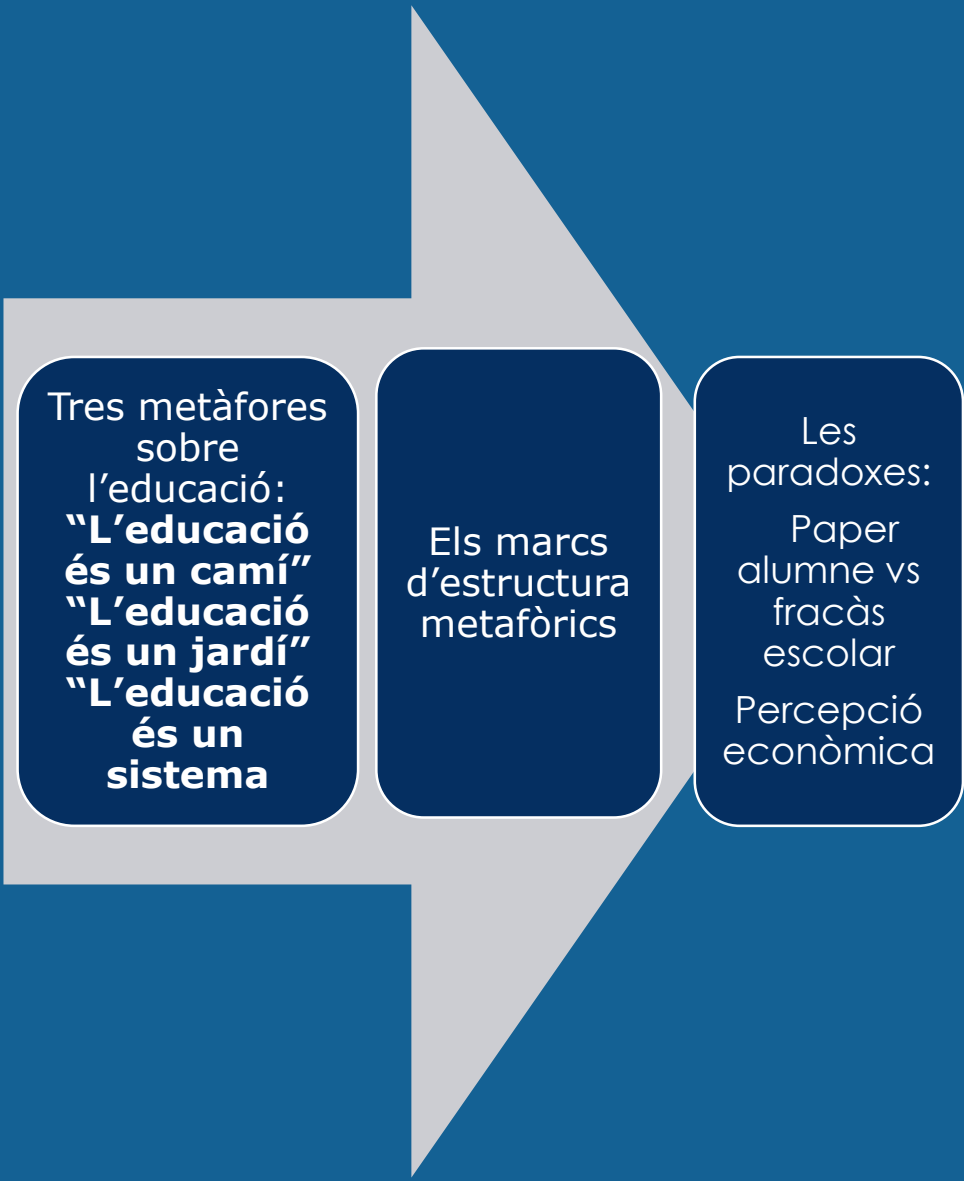
- **2** escoles de caràcter públic i privat-concertat
- **11** entrevistes semi-estructurades per l'anàlisi del discurs a 7 professores i 4 professors, dels quals 9 pertanyents a l'àmbit de primària, 1 a l'educació infantil i 1 a l'educació secundària.
- Construcció d'una taula de doble entrada

Hipòtesis

- Dues hipòtesis principals:
- L'ús de diferents metàfores en l'estructura de l'experiència comportarà diferents interpretacions i participacions per part dels professors i les professores de l'educació
  - En funció de l'escola i el seu nivell socioeconòmic, els professors i les professores presentaran una diferent estructura metafòrica de les seves experiències sobre l'educació

Resultats

Professors/es	Metàfora Educació	Paper professor	Paper alumne	Percepció econòmica	Percepció política	Causa fracàs escolar
Entrevistada 1	L'educació és un jardí	El professor és una guia	Actiu	Recursos humans	Lectura ideològica	Sistema escolar
Entrevistat 2	L'educació és un sistema	El professor és un transmissor	Passiu	Recursos materials	Lectura tècnica	Alumnes
Entrevistada 3	L'educació és un camí	El professor és un jardiner	Actiu	Recursos humans	Lectura ideològica	Sistema escolar o família
Entrevistat 4	L'educació és un camí	El professor és una guia	Actiu	Recursos humans	Lectura tècnica	Sistema escolar
Entrevistada 5	L'educació és un jardí	El professor és un jardiner	Actiu	Recursos humans	Lectura ideològica	Sistema escolar o família
Entrevistat 6	L'educació és un sistema	El professor és un transmissor	Passiu	Recursos materials	Lectura tècnica	Família
Entrevistada 7	L'educació és un jardí	El professor és un jardiner	Actiu	Recursos materials	Lectura ideològica	Família
Entrevistada 8	L'educació és un sistema	El professor és un transmissor	Passiu	Recursos materials	Lectura ideològica	Alumne
Entrevistada 9	L'educació és un camí	El professor és una guia	Actiu	Recursos humans	Lectura ideològica	Sistema escolar
Entrevistada 10	L'educació és un sistema	El professor és un transmissor	Passiu	Recursos humans	Lectura tècnica	Alumne
Entrevistat 11	L'educació és un jardí	El professor és un jardiner	Actiu	Recursos humans	Lectura ideològica	Sistema escolar

Conclusions

- La primera hipòtesi es compleix. La majoria de professors que parteixen d'una **mateixa metàfora** sobre l'educació tenen unes **mateixes percepcions i participacions** sobre la resta de dimensions.
- La segona hipòtesi no es compleix. La variable **socioeconòmica** no és rellevant, ja que trobem sota una mateixa metàfora professors pertinents tant a l'escola pública com a la privada. Per contra, esdevé important com a línia de futur treball la variable de **gènere** per a l'anàlisi.

Bibliografia

- Game, A; Metcalfe, A. (1996) Passionate sociology. SAGE publications. London
- Goffman, E. (2006) Frame Analysis. Los marcos de la experiència. CIS. Madrid
- Lakoff, G; Johnson, M. (1986) Metáforas de la vida cotidiana. Ediciones Cátedra. Madrid
- Lakoff, G. (2011) No pensis en un elefant! Llenguatge i debat polític. Editorial Viena.